

COMMISSIE VOOR HET BANK-, FINANCIE- EN ASSURANTIEWEZEN

Circulaire CBFA_2011_07 dd. 14 februari 2011

De verslaggeving van de effectieve leiding van zelfbeheerde ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming en van beheervenootschappen van ICB's inzake de beoordeling van het intern controlesysteem en de verklaring van de effectieve leiding van ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming inzake de periodieke verslagen en statistieken

Toepassingsveld:

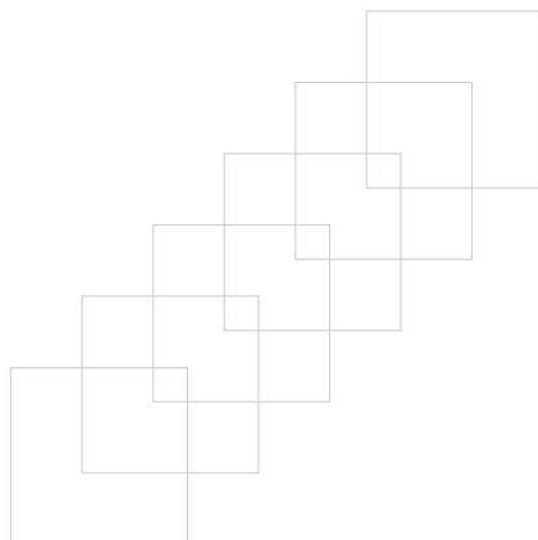
Openbare ICB's naar Belgisch recht met een veranderlijk aantal rechten van deelneming en beheervenootschappen van ICB's naar Belgisch recht.

Samenvatting/Doelstelling:

Deze circulaire behandelt de modaliteiten van de verslaggeving inzake de beoordeling van het intern controlesysteem die de effectieve leiding van de zelfbeheerde ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming jaarlijks dient te versturen aan de erkende commissaris en aan de CBFA. De circulaire beschrijft de verwachtingen van de CBFA over de beschrijving en de beoordeling van de interne controle.

Voor beheervenootschappen van ICB's bevat deze circulaire tevens aanvullende toelichtingen inzake aspecten eigen aan het collectief beheer van ICB's bij de circulaire CBFA_2008_12 dd. 9 mei 2008 over de verwachtingen van de CBFA inzake de beschrijving en de beoordeling van de interne controle.

Daarnaast behandelt de circulaire ook de modaliteiten van de verklaring van de effectieve leiding van de ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming over de periodieke verslagen en statistieken.

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

1. Situering

1.1. Verantwoording

De wet van 15 mei 2007 heeft belangrijke wijzigingen aangebracht aan de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles (hierna de ICB-wet), inzake de omschrijving van de verantwoordelijkheden van de effectieve leiding en de raad van bestuur voor het bestaan van een passend intern controlesysteem bij instellingen voor collectieve belegging (hierna "ICB's"). In deze aangepaste wetgeving wordt de collectieve verantwoordelijkheid van de effectieve leiding van ICB's vooropgesteld. Onder toezicht van de raad van bestuur, is zij verantwoordelijk voor het nemen van alle noodzakelijke maatregelen om de naleving te verzekeren van:

- een passend financieel verslaggevingsproces;
- een passende operationele werking van de instelling;
- passende regels inzake compliance en integriteit van de instelling.

In bijlage B bij deze circulaire wordt een gedetailleerd overzicht gegeven van de wettelijke bepalingen die in deze domeinen als meest relevant kunnen worden beschouwd.

Centraal in deze wetsbepalingen staat de verplichting voor de ICB om een passende interne controle te organiseren waarvan de werking jaarlijks dient beoordeeld te worden¹.

De raad van bestuur van de ICB heeft daarbij een belangrijke controlebevoegdheid. Zij dient na te gaan of de instelling beantwoordt aan de vereisten van de wet. Zij dient tevens kennis te nemen van de maatregelen die werden genomen om tegemoet te komen aan de betrokken vereisten.

Met het oog op een passende omkadering van de respectieve verantwoordelijkheden van de effectieve leiding, enerzijds, en van de raad van bestuur, anderzijds, heeft de wetgeving voorzien in een aangepast rapporteringssysteem². De effectieve leiding van de ICB moet minstens jaarlijks rapporteren over de naleving van de voormelde organisatorische vereisten en beschermingsregels en over de genomen passende maatregelen.

Deze rapportering is bestemd voor:

- de raad van bestuur;
- de erkende commissaris;
- de CBFA.

Deze verslaggeving wordt hierna omschreven als de verslaggeving inzake de beoordeling van het intern controlesysteem.

De wetgeving voorziet dat de verslaggeving aan de CBFA en de erkende commissaris gebeurt volgens de modaliteiten die de CBFA bepaalt³. De CBFA gaat er evenwel van uit dat dezelfde methodiek zal worden gehanteerd voor de verslaggeving aan de raad van bestuur.

Daarnaast voorziet de wetgeving ook in een bijzondere verklaring van de effectieve leiding aan de CBFA over de halfjaarlijkse en jaarverslagen (hierna "periodieke verslagen"), alsook over de periodieke financiële staten (hierna "de statistieken")⁴.

¹ Zie artikel 40, § 3-6 van de ICB-wet.

² Zie artikel 40, § 8 van de ICB-wet.

³ Zie artikel 40, § 8 vierde lid van de ICB-wet.

⁴ Zie artikel 76, § 2, tweede en derde lid, van de ICB-wet voor wat betreft de periodieke verslagen, en artikel 81, derde en vierde lid van de ICB-wet voor wat betreft de statistieken.

Overeenkomstig artikel 88 van de ICB-wet verlenen de erkende commissarissen van ICB's hun medewerking aan het toezicht⁵. De verslaggeving van de effectieve leiding inzake de beoordeling van het intern controlesysteem en de verklaring over periodieke verslagen en de statistieken zullen dan ook de basisdocumenten vormen voor de werkzaamheden van de erkende commissarissen gericht op de beoordeling van de interne controlemaatregelen en op de bevestiging van de periodieke verslagen en statistieken, zoals wettelijk bepaald.

1.2. Toepassingsgebied

Deze circulaire is van toepassing op openbare ICB's naar Belgisch recht met een veranderlijk aantal rechten van deelneming (hierna ICB's) en beheerverenootschappen van ICB's naar Belgisch recht, in zover deze laatsten als aangestelde beheerverenootschap optreden voor rekening van niet-zelfbeheerde ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming.

De circulaire behandelt de verslaggeving van de effectieve leiding over, enerzijds, de beoordeling van het intern controlesysteem (zie 1.2.1., 2. en 3.), en anderzijds, over de periodieke verslagen en de statistieken (zie 1.2.2. en 4.).

Voor wat betreft de verslaggeving over de interne controle wordt hierbij een onderscheid gemaakt tussen de zelfbeheerde ICB's (zie 1.2.1.a.) en de ICB's die een beheerverenootschap hebben aangesteld (zie 1.2.1.b.).

1.2.1. De verslaggeving inzake de beoordeling van het intern controlesysteem

1.2.1.a. De zelfbeheerde ICB

Zelfbeheerde ICB's dienen krachtens artikel 40 van de ICB-wet over een eigen en voor hun voorgenomen activiteiten passende beleidsstructuur, organisatie en interne controle te beschikken (zie Bijlage B van deze circulaire). Deze circulaire brengt vooreerst de beginselen inzake de methode van interne controle van de zelfbeheerde ICB in herinnering. De circulaire licht verder de modaliteiten toe van de verslaggeving inzake de beoordeling van het intern controlesysteem van de zelfbeheerde ICB toe (cfr. infra, sub 2.). Deze zal bestaan uit drie delen:

- een beschrijving van de organisatie, de activiteiten en het risicobeheer;
- een beoordeling over de passendheid en de werking van het intern controlesysteem;
- een opsomming van de genomen maatregelen.

1.2.1.b. De ICB-beheerverenootschap

ICB's die niet beschikken over de conform artikel 40 van de ICB-wet vereiste eigen en voor hun voorgenomen activiteiten passende beleidsstructuur, organisatie en interne controle dienen een beheerverenootschap aan te stellen om de beheertaken waar te nemen⁶. De bepalingen van artikel 40 van de ICB-wet zijn op hen dan ook niet van toepassing. Voor dergelijke ICB's dient de interne controle voorhanden te zijn op het niveau van de aangestelde beheerverenootschap.

De verwachtingen van de CBFA over de beschrijving en de beoordeling van de interne controle van de ICB-beheerverenootschap worden reeds beschreven in de circulaire CBFA_2008_12 dd. 9 mei 2008. In aanvulling op deze circulaire licht deze circulaire (zie infra, sub 3.) bepaalde aspecten verder toe die specifiek zijn voor het collectief beheer van ICB's.

⁵ Er wordt verwezen naar de circulaire CBFA_2011_06 dd. 14 februari 2011 "Medewerkingsopdracht van de erkende commissarissen bij openbare instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming".

⁶ Zie artikel 43 van de ICB-wet.

1.2.2. De verklaring over de periodieke verslagen en de statistieken

Ten slotte (zie infra, sub 4.) gaat deze circulaire in op de verklaring die de effectieve leiding van ICB's ingevolge de wet van 15 mei 2007 ten aanzien van de CBFA dienen af te leggen over de periodieke verslagen en de statistieken. Dit deel van de circulaire geldt voor alle ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming, ongeacht of ze zelfbeheerd zijn, dan wel een beheervennootschap hebben aangesteld op grond van artikel 43 van de ICB-wet.

2. Verslaggeving aan de CBFA en de erkende commissaris inzake de beoordeling van het intern controlesysteem van zelfbeheerde ICB's

2.1. Het intern controlesysteem

De CBFA heeft in haar basiscirculaire ICB 2/2006 van 27 maart 2006 over de "Aanbevelingen van de CBFA over de organisatie van de "zelfbeheerde" ICB" de voornaamste interne controlemaatregelen toegelicht die de zelfbeheerde ICB dient te treffen⁷ (inzonderheid punt "5. Interne controle-procedures"). Voor wat betreft de beginselen inzake interne controle verwijst deze circulaire naar de circulaire D1/EB/2002/6⁸. In laatstvermelde circulaire wordt interne controle gedefinieerd als het geheel van maatregelen dat, onder de verantwoordelijkheid van de leiding (de effectieve leiding en de raad van bestuur) van de instelling, met redelijke zekerheid moet toelaten dat:

- de bedrijfsvoering geordend en voorzichtig gebeurt met afgelijnde doelstellingen;
- de ingezette middelen economisch en efficiënt gebruikt worden;
- de risico's gekend zijn en afdoende beheerst worden ter bescherming van het vermogen;
- de financiële en beheersinformatie integer en betrouwbaar is;
- de wetten en reglementen alsmede de algemene beleidslijnen, plannen en interne voorschriften nageleefd worden.

Circulaire D1/EB/2002/6 stelt een aantal criteria voorop waaraan het intern controlesysteem dient te beantwoorden. De CBFA wijst op de noodzaak om bij de beoordeling van de interne controle gebruik te maken van een algemeen aanvaarde methodiek⁹ die voldoende wordt onderbouwd en die op een consistente wijze wordt toegepast. Zoals tevens uiteengezet in de circulaire D1/EB/2002/6 zijn de essentiële elementen daarbij de vaststelling van de doelstellingen van de ICB¹⁰, de identificatie van de risico's die de ICB loopt, de wijze waarop de instelling deze risico's beheerst, de identificatie en kritische analyse van eventuele tekortkomingen, de gevolgen die aan de tekortkomingen worden gegeven en tot slot de documentatie die van dit proces wordt aangelegd.

Naast de voormelde circulaire wordt ook verwezen naar artikel 30 en 31 van de Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten¹¹. Ten slotte bestaan er ook documenten van internationale fora (o.a. CESR/ESMA en Baselcomité¹²) welke nuttig kunnen geraadpleegd worden.

⁷ De wijzigingen die de wet van 15 mei 2007 heeft aangebracht aan artikel 40 van de wet doet geen afbreuk aan de beginselen waarop de aanbevelingen opgenomen in de circulaire ICB 2/2006 steunen.

⁸ De circulaire D1/EB/2002/6 van 14 november 2002 Interne controle, interne audit en compliance-functie.

⁹ Met algemeen aanvaarde methodiek wordt een methodiek bedoeld die gebaseerd is op internationaal of nationaal aanvaarde modellen (zoals het COSO raamwerk) inzake interne controle.

¹⁰ Naast de doelstellingen opgelegd door de wet zelf dient de ICB haar eigen duidelijke en meetbare doelstellingen te definiëren voor de diverse beheertaken waarbij zij het risiconiveau bepaalt dat zij bereid is te aanvaarden.

¹¹ Toekomstige wetgeving zal deze Richtlijn omzetten in Belgisch recht.

¹² Zie ondermeer:

- CESR's technical advice on the level 2 measures related to the UCITS management company passport (09-963), 28 oktober 2009
- Framework for Internal Control Systems in Banking Organisations, September 1998;

2.2. Doelstelling van de verslaggeving

De verslaggeving aan de CBFA en de erkende commissaris heeft als doelstelling:

- de naleving door de ICB van de diverse wettelijke en/of reglementaire organisatorische regels en beschermingsregels te kunnen nagaan;
- een overzicht te krijgen van de passende maatregelen die de effectieve leiding heeft genomen om aan deze vereisten en regels te beantwoorden.

De verslaggeving sluit aan bij het geheel van de bestaande semi-prudentiële acties en verwachtingen zoals gedefinieerd in de circulaire ICB 2/2006 Aanbevelingen van de CBFA over de organisatie van de "zelfbeheerde" ICB.

2.3. Inhoud van de verslaggeving

2.3.1. Algemeen

Het doel en de inhoud van de verslaggeving aan de CBFA en de erkende commissaris zijn identiek.

De verslaggeving wordt in overleg met de CBFA en desgevallend de erkende commissaris aangepast aan de aard, de schaal en de complexiteit van de ICB en de activiteiten die door haar worden verricht.

De verslaggeving bevat:

- een beschrijvend gedeelte;
- een gedeelte met een beoordeling;
- een overzicht van de genomen maatregelen.

2.3.2. De beschrijving door de effectieve leiding

- De effectieve leiding dient een beknopte beschrijving te geven van:
 - de methodiek die gebruikt wordt om de interne controle te evalueren;
 - de interne controlemaatregelen die gericht zijn op de betrouwbaarheid van het financieel verslaggevingsproces (periodieke verslagen en statistieken);
 - de operationele werking, de activiteiten, en de significante interne controleprocessen van de ICB, in het bijzonder m.b.t. risicobeheer;
 - de specifieke compliancedomeinen met betrekking tot de integriteit van de ICB en de bescherming van cliënten.

In bijlage A bij deze circulaire worden deze vier domeinen hernomen en worden de diverse aspecten aangeduid die in deze beschrijving kunnen opgenomen worden.

In de beschrijving mag in ruime mate gebruik gemaakt worden van reeds bestaande documentatie die in het kader van andere wettelijke initiatieven binnen de ICB aanwezig zijn. Aangezien het document o.m. een basisdocument vormt voor de erkende commissarissen in de uitoefening van hun opdracht (zie supra), dient de ICB ervoor te zorgen dat de verslaggeving één coherent geheel vormt dat een analyse op zich mogelijk maakt.

- Eigen aan de opzet en werking van een ICB is de tussenkomst van en interactie met verschillende partijen, zoals o.a. de bewaarder en de financiële dienstverlener. Anderzijds heeft de ICB de mogelijkheid om bepaalde beheertaken toe te vertrouwen aan een derde. De CBFA beveelt de ICB aan in de beschrijving van de operationele werking en activiteiten de nodige aandacht te besteden aan de coördinatie en de informatiestromen met en tussen voormelde partijen.

- In de gevallen waarin een ICB, op grond van een terdege uitgevoerde "*due diligence*", beheertaken aan een derde toevertrouwt overeenkomstig de bepalingen van artikel 41 van de ICB-wet, kan het voorkomen dat de ICB, mede op grond van het proportionaliteitsbeginsel, de interne controle met betrekking tot de gedelegeerde taken niet zelf uitwerkt of uitvoert¹³. In dergelijke gevallen moet de ICB de vereisten uitstippelen waaraan de interne controle van de delegataris moet voldoen en de passende rapporteringsvereisten opleggen inzake vorm, inhoud en periodiciteit. Deze rapportering moet de ICB toelaten om (1) te oordelen of de delegataris haar interne controle, in het licht van de aard van de activiteiten van de ICB, op passende wijze organiseert en (2) de gedelegeerde taken op passende wijze op te volgen. De CBFA beveelt aan dat de rapportering van de delegataris aan de ICB dezelfde methodiek volgt als de rapportering van de effectieve leiding van de ICB zelf.

Bij delegatie van beheertaken moet de ICB ook de nodige maatregelen nemen opdat de bewaarder en de erkende commissaris hun werkzaamheden op gelijkwaardige wijze kunnen uitoefenen als wanneer er geen delegatie van beheertaken zou zijn. Daartoe beveelt de CBFA aan dat:

- in de delegatieovereenkomsten en overeenkomsten met de bewaarder uitdrukkelijk voorzien wordt dat de bewaarder en erkende commissaris alle nuttige informatie kunnen opvragen bij de delegataris en dat, bij eventuele subdelegatie (in zoverre toegelaten) de subdelegataris zich tot dezelfde informatieplicht verbindt;
- de raad van bestuur en de effectieve leiding van de ICB hun gezag en contractuele rechten aanwenden om de bewaarder en de erkende commissaris de nodige toegang te verstrekken tot de organisatie van de delegataris en de nodige maatregelen nemen teneinde te verzekeren dat de bewaarder en de erkende commissaris rechtstreeks of onrechtstreeks toegang krijgen tot alle relevante informatie;
- een schriftelijke procedure wordt opgesteld die uiteenzet welke procedure de bewaarder en de erkende commissaris moeten volgen om toegang te krijgen tot de informatie;
- de erkende commissaris de mogelijkheid heeft om te allen tijde inzage te nemen in de rapportering aan de ICB met betrekking tot de taken die door een derde worden uitgevoerd;
- er overleg plaatsvindt tussen de raad van bestuur of de effectieve leiding van de ICB en de erkende commissaris, en desgevallend de bewaarder, over het goede verloop van de toegang tot de informatie.

De wijze waarop bij delegatie wordt voldaan aan voormelde vereisten inzake interne controle, passende rapportering en maatregelen worden toegelicht in het beschrijvend gedeelte van het verslag van de effectieve leiding inzake de beoordeling van het intern controlesysteem van de ICB.

2.3.3. De beoordeling door de effectieve leiding

De effectieve leiding dient een beoordeling te maken over de passendheid en de werking van de bestaande interne controle. Deze beoordeling die neerkomt op een *self assessment*, slaat op de vier domeinen aangegeven in de bijlage A bij deze circulaire:

- A. het intern controlesysteem (methodiek);
- B. het financieel verslaggevingsproces (periodieke verslagen en statistieken);
- C. de operationele werking, de activiteiten, en de significante interne controleprocessen van de ICB, in het bijzonder m.b.t. risicobeheer;
- D. compliance en bescherming van de beleggers.

Bij deze beoordeling wordt in de mate van hun toepasselijkheid rekening gehouden met de diverse deelaspecten die in de bijlage A bij deze circulaire worden opgenomen. Wanneer de passendheid en de werking van de bestaande interne controle in het betrokken domein positief beoordeeld wordt, kan de verklaring zich tot deze vaststelling beperken. Ieder deelaspect dat aanleiding geeft tot nuancering of tot een negatieve beoordeling dient daarentegen te worden toegelicht.

¹³ Zie CESR's technical advice to the European Commission on the level 2 measures related tot the UCITS management company passport (09-963), 28 oktober 2009.

Tenslotte dient de effectieve leiding voor elk van de domeinen opgenomen in bijlage A een overzicht te geven van de relevante passende maatregelen die zij in de loop van de verslagperiode heeft genomen in het kader van het interne controleproces.

De beoordeling gebeurt op basis van bovenvermelde methodiek en op basis van de documentatie die in het kader van dit proces wordt aangelegd. De beoordeling van de interne controlemaatregelen zal tevens kunnen steunen op de inhoud van de verschillende organisatorische circulaire's die de CBFA tot nu toe heeft uitgewerkt, alsmede referentiedocumenten die door internationale fora werden uitgevaardigd (zie punt 2.1).

2.4. Vorm

Het schema opgenomen in bijlage A bij deze circulaire geldt als aanbeveling. De ICB's passen het verder aan in functie van hun organisatie en de risico's waaraan zij onderhevig zijn. De vorm en de structuur van de verslaggeving dient evenwel consistent te zijn in de tijd zodanig dat een vergelijking mogelijk is en evoluties kunnen worden onderkend.

De verslaggeving wordt ondertekend door de perso(o)n(en) die de effectieve leiding collegiaal kan (kunnen) vertegenwoordigen. De verslaggeving kan naar keuze van de ICB, via een hardcopy of via e-mail op het adres attest.cis@cbfa.be, worden overgemaakt aan de CBFA.

2.5. Periodiciteit en tijdstip van rapportering

De verslaggeving gebeurt jaarlijks¹⁴ en wordt aan de CBFA en de erkende commissaris bezorgd binnen de maand na het afsluiten van het boekjaar.

De CBFA verwacht een eerste rapportering per 30 juni 2011 voor ICB's die hun boekjaar 2010 afsluiten op 31 december 2010.

3. Aanvullende toelichtingen inzake aspecten eigen aan het collectief beheer van ICB's bij de circulaire CBFA_2008_12 dd . 9 mei 2008 over de verwachtingen van de CBFA ten aanzien van de effectieve leiding van beheervenootschappen van ICB's inzake de beschrijving en de beoordeling van de interne controle.

- De circulaire CBFA_2008_12 dd . 9 mei 2008 is van toepassing op beheervenootschappen van ICB's. Voormelde circulaire behandelt reeds de verslaggeving aan de CBFA en de erkende commissaris inzake de beoordeling door de effectieve leiding van het intern controlesysteem van beheervenootschappen van ICB's. De CBFA acht het niettemin nuttig de aandacht te vestigen op het belang in deze verslaggeving van de specifieke aspecten die eigen zijn aan het collectief beheer van ICB's, die desgevallend in een aparte rubriek van de verklaring worden opgenomen.

De effectieve leiding van de beheervenootschap wordt namelijk aanbevolen om in haar verklaring een specifiek gedeelte te wijden aan de significante interne controleprocessen die betrekking hebben op de beheertaken uitgeoefend voor rekening van ICB's in het kader van een aanstelling in de zin van artikel 43 van de ICB-wet. Meer in het bijzonder worden de aspecten risicobeheer, reconciliatie transacties, beleggingsbeleid en -limieten, NIW berekening en informatieverstrekking aan het publiek zoals bedoeld in artikel 153 van de ICB-wet en gepreciseerd in Bijlage A, punt C bij deze circulaire, (verder) toegelicht. Rekening houdend met de aard, de schaal en de complexiteit van de ICB's onder beheer, kan de effectieve leiding van de beheervenootschap oordelen dat andere specifieke aspecten inzake het beheer van ICB's aan bod dienen te komen.

¹⁴ Deze jaarlijkse verslaggeving ontslaat de ICB niet van de verplichting om de CBFA onmiddellijk op de hoogte te brengen van feiten of ontwikkelingen die een betekenisvolle invloed hebben of kunnen hebben op de administratieve, boekhoudkundige, financiële of technische organisatie en de interne controle van de ICB (zie o.a. artikel 29 van de ICB-wet).

- Eigen aan de opzet en werking van een ICB is de tussenkomst van en interactie met verschillende partijen (zie supra). De CBFA beveelt de effectieve leiding van de beheervenootschap aan in haar verklaring de nodige aandacht te besteden aan de coördinatie en de informatiestromen met en tussen de verschillende tussenkomende partijen, in voorkomend geval ook met de effectieve leiding van de ICB die de beheervenootschap heeft aangesteld.
- De CBFA acht het aangewezen dat de effectieve leiding van de beheervenootschap een passende rapportering inzake de interne controle overmaakt aan de effectieve leiding van de bevek die haar heeft aangesteld, en dit overeenkomstig de afspraken en vereisten inzake vorm, inhoud en periodiciteit zoals bepaald bij de aanstellingsovereenkomst. Deze rapportering moet de effectieve leiding van de bevek toelaten om te oordelen of de aangestelde beheervenootschap haar beheertaken, in het licht van de aard van de activiteiten van de ICB, op passende wijze organiseert. Dergelijke rapportering kan o.m. bestaan uit het overmaken van een kopie van de verklaring van de effectieve leiding van de beheervenootschap inzake de beoordeling van de interne controle.

Onder voorbehoud van wettelijke en reglementaire beperkingen, wordt een kopie van de verklaring van de effectieve leiding van de beheervenootschap overgemaakt aan de erkende commissaris van de ICB die de beheervenootschap heeft aangesteld.

- In de gevallen waarin de beheervenootschap, op grond van een terdege uitgevoerde "*due diligence*", beheertaken aan een derde toevertrouwt, overeenkomstig de bepalingen van artikel 154 van de ICB-wet, kan het voorkomen dat de beheervenootschap, mede op grond van het proportionaliteitsbeginsel, de interne controle met betrekking tot de gedelegeerde taken niet zelf uitwerkt of uitvoert¹⁵. In dergelijke gevallen moet de effectieve leiding van de beheervenootschap de vereisten uitstippelen waaraan de interne controle van de delegataris moet voldoen en de passende rapporteringsvereisten opleggen inzake vorm, inhoud en periodiciteit. Deze rapportering moet de effectieve leiding van de beheervenootschap toelaten om (1) te oordelen of de delegataris haar interne controle, in het licht van de aard van de activiteiten van de ICB, op passende wijze organiseert en (2) de gedelegeerde taken op passende wijze op te volgen.

Bij delegatie van beheertaken moet de beheervenootschap ook de nodige maatregelen nemen opdat de bewaarder van de ICB en de erkende commissaris hun werkzaamheden op gelijkwaardige wijze kunnen uitoefenen als wanneer er geen delegatie van beheertaken zou zijn. Daartoe beveelt de CBFA aan dat:

- in de delegatieovereenkomsten en overeenkomsten met de bewaarder uitdrukkelijk voorzien wordt dat de bewaarder en erkende commissaris alle nuttige informatie kunnen opvragen bij de delegataris en dat, bij eventuele subdelegatie (in zoverre toegelaten) de subdelegataris zich tot dezelfde informatieplicht verbindt;
- de effectieve leiding van de beheervenootschap zijn gezag en contractuele rechten aanwendt om de bewaarder en de erkende commissaris de nodige toegang te verstrekken tot de organisatie van de delegataris en de nodige maatregelen neemt teneinde te verzekeren dat de bewaarder en de erkende commissaris rechtstreeks of onrechtstreeks toegang krijgen tot alle relevante informatie;
- een schriftelijke procedure wordt opgesteld die uiteenzet welke procedure de bewaarder en de erkende commissaris moeten volgen om toegang te krijgen tot de informatie;
- de erkende commissaris de mogelijkheid heeft om te allen tijde inzage te nemen in de rapportering aan de beheervenootschap met betrekking tot de taken die door een derde worden uitgevoerd;
- er overleg plaatsvindt tussen de effectieve leiding van de beheervenootschap, de erkende commissaris, en desgevallend de bewaarder, over het goede verloop van de toegang tot de informatie.

De wijze waarop bij delegatie wordt voldaan aan voormelde vereisten inzake interne controle, passende rapportering en maatregelen worden toegelicht in het verslag van de effectieve leiding inzake de beoordeling van het intern controlesysteem.

¹⁵ Zie CESR's technical advice to the European Commission on the level 2 measures related tot the UCITS management company passport (09-963), 28 oktober 2009.

4. Verklaring van de effectieve leiding van de ICB over de periodieke verslagen en de statistieken

De effectieve leiding van de ICB verklaart respectievelijk halfjaarlijks en jaarlijks aan de CBFA dat de periodieke verslagen en statistieken voldoen aan de wettelijke vereisten¹⁶. Het is aangewezen dat een kopie van deze rapportering wordt bezorgd aan de erkende commissaris. De CBFA gaat er ook van uit dat hetzelfde verslag tevens wordt overgemaakt aan de raad van bestuur.

De effectieve leiding verklaart in eerste instantie dat de rapportering in overeenstemming is met de boekhouding en de inventarissen, waarbij ze bevestigt dat de periodieke verslagen en statistieken:

1. volledig zijn, wat wil zeggen dat ze alle gegevens bevatten uit de boekhouding en de inventarissen op basis waarvan de periodieke verslagen en statistieken zijn opgemaakt;
2. juist zijn, wat wil zeggen dat deze de gegevens correct weergeven uit de boekhouding en de inventarissen op basis waarvan de periodieke verslagen en statistieken zijn opgemaakt;

Daarnaast bevestigt de effectieve leiding dat zij het nodige gedaan heeft opdat:

1. de voornoemde verslagen en statistieken opgemaakt zijn volgens de geldende richtlijnen¹⁷ van de CBFA,
2. zij opgesteld zijn:
 - voor de jaarverslagen en statistieken die betrekking hebben op het einde van het boekjaar, met toepassing van de boekings- en waarderingsregels voor de opstelling van de jaarrekening, of
 - voor de halfjaarlijkse verslagen en statistieken die geen betrekking hebben op het einde van het boekjaar, met toepassing van de boekings- en waarderingsregels voor de opstelling van de jaarrekening met betrekking tot het laatste boekjaar.

De verklaringen volgen de bewoording van de wet.

Indien de effectieve leiding voormelde verklaringen kan verstrekken, kunnen de modelattesten gebruikt worden die als bijlage C en D gaan.

Indien de effectieve leiding dergelijke verklaringen niet of niet volledig kan verstrekken, preciseert zij in welke domeinen er tekortkomingen werden vastgesteld en welke maatregelen er werden genomen om deze tekortkomingen te verhelpen.

¹⁶ Artikel 76, § 2, tweede en derde lid en artikel 81, derde en vierde lid van de ICB-wet.

¹⁷ De periodieke verslagen dienen opgesteld te worden overeenkomstig de bepalingen van Koninklijk Besluit van 10 november 2006 op de boekhouding, de jaarrekening en de periodieke verslagen van bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming. De statistieken dienen opgesteld te worden overeenkomstig het Reglement van 11 september 2006 van de CBFA betreffende de statistische informatie over te maken door bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming.

De verklaringen worden binnen de hierna gepreciseerde termijnen overgemaakt aan de CBFA:

- ten laatste op het ogenblik van het verstrijken van de drie maanden zoals bedoeld in artikel 32 van het Koninklijk besluit van 10 november 2006 op de boekhouding, de jaarrekening en de periodieke verslagen van bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming, voor wat de jaarverslagen betreft;
- ten laatste op het ogenblik van het verstrijken van de twee maanden zoals bedoeld in artikel 32 van het Koninklijk besluit van 10 november 2006 op de boekhouding, de jaarrekening en de periodieke verslagen van bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming, voor wat de halfjaarlijkse verslagen betreft;
- uiterlijk op 30 april van het jaar volgend op het kalenderjaar waarop de statistieken betrekking hebben.

De verklaringen vermelden de volgende gegevens:

- de naam van de ICB en desgevallend de compartimenten en de betrokken periode, voor wat de halfjaarlijkse en jaarverslagen betreft;
- de naam van de ICB en desgevallend de compartimenten, de code, de versie en de betrokken periode, voor wat de statistieken betreft. Een nieuwe verklaring of desgevallend nieuwe statistieken worden overgemaakt wanneer de aan de CBFA overgemaakte statistieken niet stroken met de versie van de statistieken waarop de verklaring van de effectieve leiding betrekking heeft. De effectieve leiding ziet er in dat geval op toe dat een kopie van de nieuwe verklaring of statistieken, met opgave van de overeenstemmende versie, wordt overgemaakt aan de erkende commissaris.

De verklaringen worden ondertekend door de perso(o)n(en) die de effectieve leiding collegiaal kan (kunnen) vertegenwoordigen. De verslaggeving kan naar keuze van de ICB, via een hardcopy of via e-mail op het adres attest.cis@cbfa.be worden overgemaakt aan de CBFA.

* * *

Wij bezorgen een kopie van deze circulaire aan de erkende commissaris(en) van uw instelling of vennootschap.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS

Bijlagen :

- [CBFA 2011_07-1: Aanbevolen schema voor de verslaggeving van de effectieve leiding van zelfbeheerde ICB's inzake de beschrijving, de beoordeling en de genomen maatregelen inzake interne controle \(Bijlage A\)](#)
- [CBFA 2011_07-2: Overzicht van de wettelijke bepalingen waarvan de naleving onder de verantwoordelijkheid van de effectieve leiding van de zelfbeheerde ICB valt \(Bijlage B\)](#)
- [CBFA 2011_07-3: Modelattest verklaring van de effectieve leiding aan de CBFA over de statistieken op 31 december XXXX \(Bijlage C\)](#)
- [CBFA 2011_07-4: Modelattest verklaring van de effectieve leiding aan de CBFA over het jaarverslag \(Halfjaarlijks verslag\) op XXXX \(Bijlage D\)](#)